

“İlgiye Göre Bilgi Yeteneğe Göre Eğitim Verilmeli”

Eğitimde üstün yeteneklilere sağladığı özel eğitim modeliyle farklılık yaratan OKYANUS KOLEJLERİ'nin tohumlarını 34 yıl önce serpmeye başlayan Orhan Özbey, eğitimle başlayıp, inşaattan otomotive, akaryakıttan tarıma uzanan sektör çeşitliliğini OKYANUS HOLDİNG bünyesinde geliştirmeye devam ediyor.

Eğitim Ajansı okurları için Türkiye'deki eğitim sistemini, dershanelerin dönüşme sürecini, sınav sistemini ve tabii Okyanus Koleji'nin öğrencilere sunduğu fırsatları Orhan Özbey'le konuştuk.

-Dershanecilikle başlayan işletmeciliğinizin Okyanus Holding'e uzanan temelleri nasıl atıldı?

1970'li yılların sonunda dershanecilik sektöründe İstanbul'da birer şubesi olan sadece dört beş dershane vardı. 1979 yılında Kültür Dershanesi'nin kuruluşuyla eğitim camiasına giriş yaptım. Daha sonra üniversiteye hazırlık dergisi olan ve haftalık yayımlanan "Kültür Test" dergisini çıkarmaya başladık. Bu, kar etmeye başladığımız ilk işimiz oldu. Daha sonra sürücü kursları izni çıkmasıyla Kültür Sürücü Kursları'nı açtık. Hem "Kültür Test" dergisi, hem de Kültür Sürücü Kursları'ndan elde edilen gelirlerle dershaneciliği geliştirerek yeni şubeler açtık.

1995 yılında Fatih Dershanesi'nin alınarak bünyemize katılması, 1998 yılında English Time Dil Okulları'nın kuruluşu ve nihayetinde 2004 yılında Okyanus Koleji'nin kuruluşu ile özel okul sektörüne adım atmış olduk.

-34 yıllık dershanecilik birikiminizle dershanelerin özel okula dönüşümü konusunda alınan kararı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Dershaneler; hükümetin dershanelerin özel okula dönüşme projesini "dershaneler kapanıyor" diye duyuruyor. Ben hükümetin dershaneleri dönüştürme fikirlerinde samimiyetlerinden eminim.

-Dershaneler gerçekten özel okula dönüşmeli mi?

Dönüşmeli tabii. Neden olmasın.

Eski bir demir perde ülkesi olan Rusya'da bile bugün özel okul oranı % 15'tir.

Daha liberal daha kapitalist bir ülke olan Türkiye’de ise bu oran % 3’tür. Avrupa’da ise bu oran daha da yüksek. Bugün bu dersaneler özel okula dönüşürse belki % 10’u -15’i yakalayabiliriz.

Ancak, dersanelerin özel okula dönüşmesi konusunda önümüzde bazı problemler var: Milli Eğitim’in belirlediği özel okul açmak için gerekli olan “Bina Standartları Yönergesi”.

Eğer bu yönergeye uygun bir okul açmak istenirse, hemen hemen hiçbir dersane özel okula dönüşemez. Ama Milli Eğitim; buraların velinin kendi tercihiyle parasını vererek çocuğunu göndereceği özel ve hür yerler olduğunu düşünerek standartlara müdahale etmese, dersaneler özel okula dönüşebilir.

O zaman ne olur; birileri gelir buraya 20 bin TL verir, öğrencisini okutur. Başka bir veli de 3-5 bin TL vererek dersaneden dönüşme bir özel okula öğrencisini gönderebilir. Olamaz mı?

Devlet okullarında çocuğunun yetersiz eğitim alacağını düşünen veliler, iyi bir eğitim alması için çocuğunu özel okula gönderebilirler.

Hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, özel okullar her zaman birçok eğitim kurumuna göre daha güvenlidir, daha disiplinlidir ve daha iyi eğitimi vardır. Dersane sahibi ister istemez para kazanmak, kurumu yaşatmak için iyi şeyler sunmak zorundadır.

Devletin dersaneleri özel okula dönüştürme fikrini oldukça olumlu buluyorum. Rekabet ortamı yaratılacaktır. En iyisini yapan ayakta kalacak, yapamayan çekilecektir.

Milli Eğitim Bakanlığı özel okula dönüşen dersaneleri denetim dışı mı bırakmalı? Bu sakıncalı olmaz mı?

Milli Eğitim Bakanlığı yangın konusunda bina standartların denetlemeli. Hangi öğretmenin, hangi ücretten, nereye atanacağı, öğretmenin kaç saat derse gireceği, neyi, kaç saat, kaç sayfa okutacağı gibi konuların denetlenmesinin çok gerekli olduğunu düşünüyorum.

Öğretmenin her saat yaptığı, sınıf defterine dersi, yaptırdığı ödevi yazması gibi bazı vakit alan uygulamayı sene başında bir kitapçık içerisinde yayımlıyoruz.

Kanımca, Milli Eğitim yılda 1-2 sınav yaparak, kendi istedikleri eğitimi veren dersaneden dönüşmüş özel okullarının başarısını denetlemeli. Ve bu sınav sonuçlarını şeffaflıkla yayınlayarak, özel okulların başarısını velilere duyurmalıdır.

-Dersanelerin okula dönüşmesi çalışanlarını zor durumda bırakmayacak mı?

Dersane öğretmenleri, kurum çalışanları endişeli...

Dershanecilerin, dersane öğretmenlerinin dersane personelinin, bina sahiplerinin mağdur edilmeyeceği kanaatindeyim. Dersanelerin okula dönüşmesinin faydalı olacağına inanıyorum.

Sadece bu anlamda dersanelerin önlerindeki engeller kaldırılmalıdır. Daha önce de belirttiğim gibi bu konudaki bence en büyük engel; “Bina Standartları Yönergesi”dir. Bunun kaldırılması halinde hiçbir problem oluşmayacaktır.

-Bu dersane ihtiyacını ortadan kaldırır mı?

Sizce en doğru, en güvenilir sonuçlar veren sınav sistemi nasıl olmalı?

Hükümetin el attığı konu çok önemli bir konu. Çok da faydalı olacağı düşüncesindeyim. Sınav sistemi değişmediği sürece dersane ihtiyacı ortadan kalkmayacaktır.

Yetenekleri Keşfetmeye Dayalı Eğitim Modeli

En büyük sorun; insanların yeteneklerine göre yetiştirilmemesidir. Geçenlerde okuduğum bir istatistiğe göre, üniversiteye gidenlerin sadece % 15'i kendi mesleğini yapmakta. Açılan onca üniversite, eğitim uğruna harcanan onca zaman ve emek demek ki boşa gidiyor. Türkiye'nin bu gibi kaynaklarını israf etme hakkı yok. Okyanus Koleji olarak bu soruna çözümümüz; yetenekleri keşfetmeye dayalı eğitim modelidir.

Bir kişiye bilgisi yoksa bilgi verebilirsiniz, ama yetenek veremezsiniz. Okyanus Kolejleri'nin en belirgin ve sektörde farklılık yaratan en büyük özelliği yeteneklere keşfetmeyi amaçlayan kulüplere dayalı bir eğitim modeline sahip olmasıdır.

Bu eğitim modeline göre öğrencinin yeteneğini keşfedip o yeteneğe göre eğitim vermekteyiz. Okyanus Kolejleri olarak şu an itibarıyla 47 tane yetenek kulübümüz var. Birçok eğitim kurumunda öğrenciler Yetenek Kulübü derslerine ilkokul 2.sınıfta başlar; Okyanus Kolejleri öğrencileri ilkokul 1. sınıftan itibaren yetenek kulüplerinden faydalanmaktadırlar.

Ünlü sanatçılardan ve uzmanlardan Yetenek Dersleri

Yetenek Kulüpleri'nde öğrencilerimiz ilgi alanlarına ve yeteneklerine göre alanında uzman öğretmenler tarafından eğitilir ve yetiştirilirler. Tayfun Talipoğlu, Hakan Ünsal, Burhan Özer, Arzu Göllü, Bahar Korcan, Yavuz Seçkin, Emre Kınay, Nasuh Mahruki, Tan Sağtürk gibi başarılı birçok ünlü sanatçı ve uzman, bu yetenek kulüp derslerine katılarak öğrencilerle tecrübe ve bilgilerini paylaşmaktadır.

Öğrenciler kendilerini geliştirirler. Öğrencinin ilgisine göre üniversitede yerleştirme yapılırsa, gelecekte öğrenci mutlu olduğu kendi mesleğini başarıyla yapar.

“Üniversiteler bilgi sınavı değil; yetenek ve karakter ile ilgili sınavlar yapmalıdırlar.”

Diyelim ki, ekonomi ile ilgili bir fakültede öğretim üyeleri ekonomist olmak için belirli kriterler belirleyecekler. Örneğin; belirli kapasitesi olan, belirli yeteneklere ve belirli bir karakter yapısına sahip öğrencilerin iyi bir ekonomist olabileceğini belirtecek. Dolayısıyla bu bölüme girmek isteyen öğrencilere de tüm Türkiye’de bu kriterleri ölçmeye yönelik testler uygulanacak.

Belki de böylece öğrenciler üniversiteye gelinceye kadar ilk, orta ve lisede olmak üzere 3 kez bu testten geçmiş olacak. Üniversitelerde bu verileri alıp inceleyerek, öğrencinin iyi bir ekonomist olup olamayacağını söyleyebilecek. Meslek seçimi bilgiye değil, yeteneğe bağlı olacak.

Eğer birden fazla üniversite aynı öğrenciye teklifte bulunmuşsa, öğrenci üniversiteler arasından kendisi seçim yapabilecek.

‘Bilgiye dayalı sınavlar olduğu sürece dersaneler kaçınılmaz olur’

Eğer dersane ihtiyacını kaldırmak istiyorlarsa kesinlikle bilgiye dayalı sınavlar değil; yetenek, ilgi ve karakteri ortaya çıkaran testler yapılmalıdır.

Yetenek denince sadece resim, müzik falan anlaşılmasın. Yetenek denince hep akla güzel sanatlar geliyor. Böyle düşünmemek gerekir. Mühendisliğin bile bir sürü bölümü var. Mesela ben bugüne kadar çok mimarla çalıştım, iyi puan almış ve kazanmış. Bilgili olduğu için kazanmış belki, ama bunların içinde sadece bir kaç gerçek mimar. Diğerleri mimar değil; yetenekleri yok, tasarım, hayal edebilme güçleri yok.

Geçmişe bakarsak; 1980’den sonra sınavlar olmaya başladı. Eskiden öyle değildi. Eskiden genel yetenek sınavları oluyordu. Öğrenci tercihini yapar, genel yetenek sınavına katılır ve yeteneğine göre üniversiteye seçilirdi. O genel yetenek sınavını, test tekniğinde biraz sıkıntı çekse de Hakkari’deki bir çocuk da kazanabiliyordu.

-Eğitimci kimliğinizle Türkiye’deki eğitim sistemini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkemizdeki eğitim sisteminin başlıca sorunları nelerdir? Bu konuda çözüm önerileriniz var mı?

Önerim; Türkiye’de özel okullaşma oranının mutlaka ama mutlaka artmasıdır.

Dersanelerin okula dönüşme projesi bir reform hareketine dönüşmelidir. Bu çok büyük faydalar sağlayacaktır. Türkiye’nin israf yapma lüksü yok. Eğitime gerçekten büyük bir para ayrılıyor ama bunlar yerine gitmiyor, boşa gidiyor. Bütün mesele budur. Herkes okuyacak diye bir şart yok. Herkesi bilgi sınavlarıyla sıkıntıya sokmanın da bir anlamı yok. Herkesin kültür edinmek için bir üniversite okuma hakkı olmalı. Mesela sınavsız bir üniversite olabilir. Fakat bilgiye dayalı sınavların çok gerekli olmadığı kanısındayım.

Diyelim ki, Matematik derslerinde hepimiz limit, türev, integral okumuşuzdur,

hiçbirimiz bilmeyiz, gerekli miydi? Türkiye’nin ihtiyacı için integral bilmesi gereken yüzdesi belki 100 kişidir. Türkiye’nin integral bilmesi gereken 100 kişiye ihtiyacı var ama, milyonlarca insana biz integral öğreterek büyük bir israf yapmış oluyoruz. Öğretmen derse geliyor, zaman ayırıyor, siz de para veriyorsunuz. Çok büyük yanlış.

“Öğrenciye hangi bilgi gerekliyse sadece onu vermeniz daha doğru”

Bilgi çağında yaşadığımızdan ve günümüzde bilgiye çok kolay ulaşıldığından bu kadar bilgi veren müfredatı çok geniş ve ihtiyaç dışı buluyorum.

Günde 8 saat ders vermek yerine, en fazla 4-5 saat ders verilmelidir. Öğrencinin kendisi için, hobilerini gerçekleştirmesi, sosyalleşmesi, ilgi duyduğu konular hakkında araştırma yapması için zamanı kalmalıdır.

O zaman eğitim verme ihtiyacı yarı yarıya düşer, herkese daha çok eğitim verebilirsiniz. **“Devletimizin yükünü ekonomik olarak da rahatlatmak istiyorsak özel okullara önem verilmeli.”**

Devletin ve hükümetin özel okula bakışı mutlaka değişmelidir. Liberal bir anlayışın mutlaka gelmesi gerektiği düşüncesindeyim. 2004 yılında bir okul yaparak, % 100 Milli Eğitim'e bağışlamıştık. Bir özel okul devlete verdiği vergi, öğretmen ve personel istihdamı ile devlete yaptığı katkıyla Milli Eğitim'e % 200 bağış demektir.

Biliyoruz ki, bir öğrencinin devlete yıllık masrafı 4 bin TL'dir. Bunun 3 bin TL'sini çocuğunu özel okula göndermek isteyen velilere verebilir. Devlet yine kar eder, üstelik vergi de alır.

Özel okullar olmasa devlet bu çocukları yine okutmak zorunda değil mi?

O açıdan özel okula bakış perspektifinin doğru konması lazım.

Özel okula dönüşen dershaneler için öğrencilere verilecek bir teşvikten bahsediyor. Teşvik sistemi velileri nasıl etkiler?

Ekonomik zorluk çekenlere biraz katkısı olur diye düşünüyorum. Herkes kendi bütçesine göre bir özel okul bulabilir.

Hele hele hükümet, gerekli olmadığını düşündüğüm standartlar yönergesini kaldırırrsa her şey çok daha iyi olacaktır.

Üstün zekalılar için ayrıca bir eğitim modeli uyguluyorsunuz. Burada belirleyici olan zeka mı yetenek mi?

Üstün zekalılar diye ilköğretim okulları açılıyor. Okyanus Kolejleri olarak yeteneklerin keşfedilmesine ve bunların geliştirilmesine önem veren bir kurumuz.

Bu sebeple biz bunu sadece **üstün zekalılar** eğitimi diye sınırlamadık, üstün eğitimini **üstün yetenekliler** eğitimi diye de ayırdık.

Birinin IQ'su yüksek olabilir, üstün zekalıdır. Ama IQ'su yüksek olmayan üstün yetenekliler yok mu? Çok iyi ney çalan, çok iyi gitar çalan, çok iyi piyano çalan, her konuda çok üstün yetenekli çocuklarımız var. Onun için sadece üstün zekalılara yönelik değil, üstün yeteneklileri de kapsayan bir okul anlayışımız var.

Üstün zekalılar eğitimi hep ilköğretim seviyesindeki öğrencilere uygulanıyor, biz bunun ortaokula da taşıdık. Ortaokuldaki müfredatı da geliştirdik, geliştirmeye devam ediyoruz.

2020 yılına dair hedefleriniz nelerdir?

Çok değil önümüzdeki 4-5 yıl içerisinde Okyanus Kolejleri'nin Türkiyemizin en büyük lider okullarından biri olması gayreti içerisindeyiz.

Şu anda bu büyümeyi yakalayabilmek için Okyanus Kolejleri çok ciddi bir mutfak hazırlığı yapmaktadır.

-Eğitim zincirinin son halkası da tamamlanacak mı? Yükseköğretimde de yer almayı düşünüyor musunuz?

Özel üniversite kurmak istiyoruz. Bununla ilgili çalışmalarımız sürüyor.

Para kazanalım ve kazandığımız para ile daha güzel işler yapalım istiyoruz. Kazancımızı yatırım olarak yine eğitime yapıyoruz.

Eğer yaptığınız işten para kazanırsanız, o işi çok daha iyi yaparsınız. Para kazandıkça gelişir ve geliştirirsiniz.

“Öğrenmeyi öğrenmiş, yetenekleri keşfedilmiş, mutlu bireyler yetiştiriyoruz.”

Okyanus Kolejleri olarak okul öncesinden üniversiteye kadar verdiğimiz eğitim hizmetini, açacağımız üniversitemizle ileriye taşımak istiyoruz.

Umuyoruz, çok kısa zamanda, çok güçlü bir şekilde üniversitemiz de hayata geçer ve bunu hep birlikte görürüz.

Kilometre Taşlarıyla Okyanus Holding

1979 - İstanbul'da Kültür Dershanesi ile eğitim sektörüne giriş

1993 - Kültür Otomotiv'in kuruluşu

1995 - Fatih Dershanesi'nin bünyeye katılması

1998 - "English Time" Dil Okullarının kuruluşu

2004 - Avcılar kampüsü ile Okyanus Koleji'nin kuruluşu

2012 - Çanakkale 1915 Panoramik Müzesi'nin, Vanorama City konut ve yaşam alanı projesinin, Okyanus Ziraat'ın ve Goldpet akaryakıt firmalarının katılımı

2013 - Okyanus Kolejleri'nin 11 Kampüs, 44 Okul ve 6000 öğrenci ile eğitimde güvenilir ve saygın bir marka olarak yer alması